Cartea muzicală în Festival (4)

Noul catalog tematic al creației lui GEORGE ENESCU...

(Daniela Caraman Fotea, 10 septembrie 2011)

...este cea mai recentă lucrare a CLEMANSEI LILIANA FIRCA, oferită patrimoniului muzicologic românesc sub egida Muzeului Național „George Enescu", a Editurii Muzicale. Timp de **patru** ani, distinsa munciană a completat filă cu filă drumul componistic enescian, pe segmentul cameral (celelalte genuri vor urma în volumele 2 și 3). Așadar, o SINTEZĂ, demersul ilustrând metoda de cunoaștere privind recompunerea unui tot din părțile sale componente. Studiul manuscriselor „covârșitor de numeroase" – spune autoarea, aflate în păstrarea Muzeului Național „George Enescu", în arhive și biblioteci străine, a concretizat un număr de 332 de fișe, urmând cronologia fiecărei forme – specii, pe durata întregii biografii artistice a compozitorului. Explicația cifrei, la prima vedere – neașteptat de mare: referiri la compoziții cu identitate certă, integrale sau fragmentare, alături de cele fără titlu, neterminate, versiuni sau variante, schițe, însemnări (fie ele și sumare), compoziții abandonate în diferite stadii, „texte de lucru" care pregătesc forma ultimă a unei lucrări ș.a. Sunt identificate și „manuscrise albe" – cele fără text muzical propriu zis, având însă indicații de titlu, partide instrumentale, tempo, măsuri.

Unde este cazul există nominalizate, date referitoare la prima audiție a unor lucrări, autorul tiparului, dedicatarul, discografie, bibliografie, prețioase comentarii. Fascinantă investigare!

Numărul mare de fişe se mai explică și prin înserierea pieselor pe care copilul Enescu le-a compus începând de la vârsta de 5-6- ani: peste 100 sunt încercări de compoziție, notări și armonizări de melodii populare, lucrări de școală – fugi, passacaglii, realizate în timpul studiilor academice la Viena, având chiar date prezumptive ale notării. Inedită trecere în revistă!, revelând perspectiva, panoramarea devenirii profesionale a creatorului, începută cu dansuri de salon – valsuri, polci, cadriluri, marșuri ș.a. Știutorul de note le poate... fredona, reproducerea câtorva măsuri fiind gestul binevenit și pentru această captivantă încercare. Lectura analitică este importantă: dar și latura spectaculoasă privind intențiile neştiute ori mai puţin cunoscute ale lui Enescu: schițele unui concert pentru pian, ale puzderiei de miniaturi destinate pianului sau viorii, trio-urilor ș.a.

Prezentarea versiunilor Washington și București ale Cvartetului op. 22 nr. 2, geneza lucrărilor inedite sunt doar alegeri întâmplătoare din ansamblul amplei informații oferite. Volumul cuprinde și indicele de lucrări fișate, cel de nume (pe care profesionistul nu îl omite niciodată).

Parcurgând această OPERĂ, cercetătorul jubilează. Competența, acribia, pasiunea autoarei uimesc. Lucrarea – cu anvergura academică, invită (obligă!) la expresa traducere în limbile Europei (așa cum inspirat s-a procedat cu preambulul explicativ al volumului).